

2°

Fall. 32-1/2

IN OBSEQUIUM,
CULTUM,
AC VENERATIONEM
ILLIUS APOSTOLI,

QUI

Sermone , Sanguine , Corpore,
Aragoniam , Palæstinam , Galliciam ,
Enutritivit , Decoravit , Illustrat.

et in una multitudine uno verbo ,
JACOBI ZEBEDEI
HISPANARUM PATRONI.

THESES

ex Sacra Scriptura de promptas
dat publicæ luci :
demiſſo , humili , reverentique animo ,

D. EMMANUEL ANTONIUS POL, ET ANDRADE,

Qui , propugnaturus eis , sedebit . Praerit autem , ut moris est ,
Disputationi .

DOCT. D. MICHAEL ANTONIUS ,
de Montes à Piñeyro .

Canonicus Lectoralis Apostolice , & Metropolitanæ Ecclesie
Jacobæ , & Compostellano in Lyceo Cathedræ
Sacrae Scripturæ Moderator .

C O M P O S T E L L E :

Ex Typographia D. ANDREAS FRAYZ , Sanctæ Inquisitionis Typographi .

EPISTOLA APOLOGETICA.

VIX Theses Biblicæ, quæ hanc ignoranter sudarunt
sub prelo anno retroacto, ad manus cupide Juven-
tutis pervenerunt, cum illico omnium sermone per-
crebuit. Aliquos suprà Adolescentes natos approbare
calculo suo nullusse, quæ ad singulorum utilitatem fuerant sincerè
scripta: quin etiam graviter fuisse conquestos, nos plus quo felle
tinctum acuisse calatum in Theologos Scholasticos, & nimis di-
vinarum studia Scripturarum lardibus usque ad Cælum attolisse;
veluti si absque istarum fulcimentis nemo eruditus audiret, nemo
in Theologicis sedes Curules occuparet, nemo Tabulas satre Geo-
graphiæ rimaretur, nemo Rationes Temporum conciliaret, nemo
denique quæcumque ab Hæreticis solita obiectari, non valeret vel
hebetare, vel propellere, vel fugitare, vel retundere. Nos,
qui nec voce, nec Scriptis aliquem lessimus, nec umquam lacessi-
vimus, quippe qui, quam tumultuosam gloriam, semper quietem
ampius obscuram & concupivimus, & faustis avibus amplexi-
sumus; profectò effrangeret tanta colluvies querelarum, si alio-
rum, qui eamdem Provinciam suscepserunt, edicti iteratis casi-
bus, hæc, & alia id genus non fuissimus ferre assuefacti;
& sustinere, & perpeti, & quod extremum est, tacere. Ecquis
autem ignorabit vitia doctrinarum rationibus equa libratis lance,
& semoto omnium studio partium, volentem castigare, exemplò
paucos licet me non fore irritaturum? Ecquis, mehercule, tam
plumbeus erit, ut nesciat, omnia, quæ vel levem sapient novita-
tem, ingens aliunde certò Scientijs lumen allatura, à quibuscum
que Antiquitatis Cultoribus naufragari, ac fastidiri? Nichil oscùs,
si quod sentimus; sine fuso alloquendum est, ultrò fatemur Istorum
contraeuntium cavillationes, & si ad animum non pervenisse, at-
tamen aliquantulum nostram exasperasse cutem. Quamvis enim
qui-

quivis cordatus amet morosos habere Censores Thrasones, ac Phormiones; tamè vix iste fastidium scurrilitatis vitabit, præsertim quando Homerostrices sunt eorum, qui in certamen literarum prodeentes usque ad fastum tricas ambiunt, gravitatem doctrinarum parvipendunt, & in quamdam vulgarium sententiarum obstinationem, popularem gratiam præoptantes, illabuntur. Pròb acumen, hominumquè mentem! Hacce de causa his, qui ita in me stomachum palam eruperunt, modesto, simplici stylo indoli nostræ attemperato, & qualiter decet hominem Deo sacrum; ero impræsentiarum satisfactus; non ut meum improbum iudicium, quod est bonarum Artium Sectatorum, sed ut patefaciam nostrarum Musarum suavitatem, & quoquè animi integritatem, ac candorem. Quæ omnia si probabuntur, non parum mibi gloriæ accedet, videre ea posse conferri in posterum ad regimen, & emendationem studiorum. Si vero respuantur, ut ab aliquibus respuentur, sciant ne vel levem quidem nobis fore molestiam creaturos, quippe nostris opinionibus non adeò mordicus adhæremus, ut velimus subigere libertates aliorum.

Projectò si ea spectetur, quæ Theologia Scholastica nuncupatur, ut abstracta à certo quodam genere procedendi, seu ab illa expedita, & methodo accurata, quam progressu temporis accepit, & in quam nunc digesta, novis que commentarijs illustrata traditur, ac edocetur in Scholis; antiquissima sanè est, cuius usum continuò in Ecclesia viguisse colligitur ex benè multis novi Testamenti locis, Apostolicis Scriptis, & propè infinitis Sanctorum Patrum lucubrationibus. Si verò introspectiatur ea iuxta illam methodum, qua nunc in unum corpus artificio subtilissimo contracta Theorenata Theologica apposite, ac sapienter ordinata pertractat, ac dilucidat; tanta porro nequit antiquitate gloriari. Etenim fuit Petrus Lombardus, qui primò in ordinem eam distribuere aggressus est. Quem postea fuere sequi Robertus Pullus Cardinalis: Anselmus Decanus Laudensis, & alter etiàm Decanus Trecensis Petrus Comes-

tor: Irrefragabilis Doctor Halensis Alexander; quoque Subtilis Joannes Duns, & fundamentalis Egidius Augustinianus. Quos inter singulariter enituit S. Thomas Aquinensis iure dictus Princeps Scholasticorum. Hunc autem postremum Scholastices modum procedendi esse subtiliorem, & iuxta accommodatiorem ad perplexa, captiosaque exsufflanda argumenta, ad diluenda Hereticorum sophismata, confutandas Ethnorum argutias, novitates dissipandas, ac ad fidei Catholicæ Depositum custodiendum illibatum; Nemo inficias ibit, nisi quis male feriatus, & ofor veritatis, qui vias Dialeticas vafre declinans, ad partes declamatorias convolet, ubi & varietas, & confusio, ac invectivarum licentia, eum faciant liberiorem in probatique minus coactum, sed reapse audaciorem in declamando. Quo astu ad suas ratiunculas roborandas usus est post homines natos spurcissimus Lutherus, qui dum artem syllogisticam effugere adlaborat, Scolasticorum Aulas appellavit Lupanaria Antichristi. Melanthon eiusdem furfuris vir Scholasticem prophanam fidem extinxisse, ac Evangelium obscurasse, turpiter effutivit. Audiendus Jansenius quoque: Scholasticos nec novum, nec vetus testamentum intelligere: sed Babyloniam quamdam confusionem, cimmeriasque quasi tenebras in Theologiæ moralis faciem, nimium ratiocinationibus indulgendo, intulisse. Vah homines impudentes! Qui ea de causa latrant, ac conviciantur, quippe Theologie Scholasticæ arte, studio, ac diligentia versutiæ eorum referantur, panduntur paralogismi, ac fallaciæ deteguntur. Quamobrem scripturiant, ac blaterent quantum velint, sublimissimæ adeò scientiæ solers opera exhibenda est, & calcaribus omnibus excitandi sunt Adolescentes, ut de Deo, eiusque divinis perfectionibus cognitis per revelationem, ac fidem, sobrie, ac temperate differentes ex Armamentario Scholastices promant arma salutaria, queis debacchantium dolos repellant, ac configant. Quid igitur, quæso, est, quod anno retroacto in nostra Galeata obiurgavimus, reprehendimus? Nec industriam, ac Scholastic

corum studium? Apage, eo quandoquè magnopere oblectamur, nobis
 primum porrexit victimum, enutritivit, ac aluit. Sugillavimus ergo
 juvenes Scholasticos dumtaxat, qui longo peracto temporum studio,
 postquam calens his in studijs cerebrum confrigescerunt, numquam
 quiescunt, quæsita peroptant salebrofa, semper subtilia mutuan-
 tur, & tam multa definiunt, quæ vel in ambiguo relinqui, vel
 poterant ignorari. Imò tanta est illorum prurigo, ut ubique syllo-
 gizando, consenescunt, ac emoriuntur. In quo hos à germana
 ediscendi methodo aberrare, norunt quotquot sacris Literis manus
 dant, tempus terunt, & Theologiam Scholasticam cum Possitiva
 sociant, ac iungunt. Quocircà hi huiuscmodi Scholasticorum lu-
 xuriem animo cogitantes, aliquando solent lepidè sciscitari: Qui
 Theologi penitus absoluti (ita nos Deus amet) poterunt esse illi,
 qui Critices disciplinæ ignari non proprijs, sed alienis Sanctorum
 Patrum Scripta oculis legunt, & eorum opera genuina non se-
 cernunt à spurijs; nèc quod luxatum, ac depravatum est, integri-
 tati suæ restituunt? Qui poterunt Theologi esse illi, qui prorsùs
 in Geographia peregrini, ignorant loca, ac Civitates, quas &
 Christus Dominus interitu, ac vita collustravit, & Apostoli per-
 agrarunt, & in quibus conscripta fuere Sanctorum Martyrum
 Acta, vel generalia celebrata fuere Concilia? Qui poterit Theolo-
 gus esse ille, qui omnium, quæ ad Historiam, ac Chronologiam
 attinent, planè rudis, cognitionem Fastorum Consularium, &
 Temporum notitiam non appendit ad veritatis statèram? Nèc
 Pontificum Romanorum, nèc Imperatorum, nèc Principum va-
 let describere successiones? Imò nèc tenet, quonam Ecclesiæ sæcu-
 lo emerserint Controversiæ, Hæreses, ac Schismata? Heù quanta
 Deus bone! Quæ Scholasticus facillimè assèqueretur, si ad tempus
 relictis Dialecticæ studijs, queis sat superquè per plures annos in-
 dulsi, in Biblicis se exerceret, in quibus Jane continentur &
 Chronotaxis, & Geographia, & Critices. Hanc viam capessere
 Theologi nostri nobiliores Hispani, & quorum nomina ad temporis
 predicationem infiniti erunt omni posteritate permanfura. No-
 mi-

minandi erunt? Absit invidia verbis, nominandi sunt. Hi fuerunt (ut præterea silentio, quoniam aliò suæ lucubrations collimarunt, meum Antonium Augustinum, & de Vives, & de Granada Ludovicos) duo Cardinales, Præfules duo, & alter Eximius Societatis Jesu Scriptor. Joannem de Turrecremata, ac Josephum de Aguirre, Alphonsum Tostatum, Canum Melchiorrem, ac Franciscum Suarez, nemo abnuet Theologie Scholastice indefessè incubuisse. Ast si metas inter huius clarissimi Viri clauderentur, nè illorum nomen per Exterorum ora volitaret, Europa Freta transnataret, Alpes, ac Pyreneos transiliret? Eis eventurum fore reor, quod alijs de Schola benemeritis legimus malo fato contigisse; quorum Scripta seu corroxit tinea, vel oblitio delevit sempiterna, aut si ullam promerita fuere gratiam, apud Nostrates eam dumtaxat obtinuerunt. Econtrà Joanni Turrecremata maius omni proculdubio peperit decus immortale illa celebris Summa de Ecclesia; Aguirrio Collectio maxima Conciliorum omnium Hispaniæ; Abulensi in universam Scripturam viginti & quatuor grandium Voluminum Editio: Cano Opus de Locis Theologicis; & Magno Suarezio Liber missus ad Jacobum Scottorum Sextum, & Primum Angliæ Regem, manu Carnificis, ut inquiunt, combustus Londini; quam singula, quæ scholasticè exararunt, vel Typis dare potuerunt.

Habent, qui legunt, quos imitentur. Nè duri Judices sint, sed boni, æquique extimatores, humiliter obsecramus. Nostris Officij, & munieris Lecloralium, parumpè cogitent esse ad lectionem divinarum Scripturarum Juvenes invitare, & nihil tam novum prodire in Theatrum, quod illustrium non comprobet Academicarum consuetudo. O! Mea utinam peragantur vota; ut aliquando Exteri, quæ feracia ingenia nunc nostra Hispania parturiat; volentes nolentes, sciunt.

PRO MATUTINO CERTAMINE.

I.

EX omnibus, quæ in Scriptura Sacra venturi Christi præuntia extant, Oraculis, ut splendidum imprimis, ac illustre, ita controversijs etiam, & disputationibus vexatissimum illud est, quod iam iam emoriturus Jacob, cum cæteris quoque filijs futuros rerum exitus panderet, edidit, ita alloquens Judæ filio suo: *Non auferetur Sceptrum de Juda, & Dux de femore eius, donec veniat qui mittendus est, & ipse erit expectatio gentium.* Nihilominus Rabbini Recentiores colligentes nova doctrinæ suæ iam labescentis præsidia, aliò clarissimi Oraculi sententiam deflexerunt; undè ullam venturi Christi prædictionem in eo contineri præfractè negant. Nos è contra *in Christo Domino adamusim completum fuisse sacrum hocce vaticinium tuebimur, adherendo non solum nostrę Vulgatę, sed & Textui Hebreo, & Versioni Septuaginta, & Targo Hierosolymitano, & Jonathanis Perapbrafi, & Samaritano Pentatheuco.*

II.

LICET omnes Catholici in eo coeant, veram Jacobum vaticinationem effusisse de adventu Christi Domini; attamen, cum priusquam Christus nasceretur, per tot retrò secula ablatum fuisset iam Sceptrum de Tribu Juda; ut firmarent Oraculi veritatem, novas inire vias, multiplices interpretationes prodere, & in dissimiles abire sententias coacti fuere. Nobis arridet ea, quam edocuerunt Martyr Justinus, Eusebius Cæsariensis, Ambrosius, Chrysostomus, Augustinus, Theodoretus, Cæsaubonus, ac Pererius. Cum quibus non erit difficile ponere in propatulo: *Non ita intelligendam fore Prophetiam Jacobeam, ut precisè de sola Tribu Juda verificari debeat: sed pro Juda debere intelligi gentem omnem Iudaicam duodecim intra Tribus contentam, in qua non defecit certò Principatus, quousque tempore Christi translatus est per Romanos ad Herodem Alienigenam.*

III.

CUI autem anno debeamus illigare proprium Natale Christi Domini, est difficultas de qua ab ipso nacentis Ecclesiæ exordio diversæ fuerunt Sanctorum Patrum sententiæ, & magno animorum æstu etiam nūm rixantur periti huius temporis Chronologi. Amandatis opinionibus Baronij, Pagij, Harduini, Capelli, Calvisij, Vosij, ac Scaligeri; proprium Natale Christi Domini illigabimus anno quadragesimo Octaviani Augusti Imperij: trigesimo sexto Regni Herodis: Quarto Olympiadis centesima nonagesima tertiae: Condite Urbis Romæ septingentesimo quadragesimo nono. Qua propter etiam dicemus Aëram vulgarem, sive Dionysianam integro quadriennio claudicare, ac id circò hunc non esse annum millefimum septingentesimum quinquagesimum primum; sed millefimum septingentesimum quinquagesimum quintum.

PRO

PRO VESPERTINO CERTAMINE.

I V.

SEU fuerint Reges, sive Toparchæ, quoquè Magos elegit Deus testes Nativitatis Filij sui. Scrutandis sedulò rerum causis, tyderumque motibus intenti hi, cum vidissent novam Stellam irradientem, quæ portendebat natum esse eximium Regem, quem Judæi expectabant, divino Spiritu afflati ad Cunas Recensnati proni adoraturi accesserunt. Plures priisci Patres eos ad Hierosolymam venisse ex Chaldeæ autumarunt. Alij Interpretes tantum ex Perside prodijis literis consignarunt non si ulnis obnixi fundamentis. Ut ut sit, fide sanctum est, verum esse illud: *Reges Arabum, & Sabba dona adducent: & dabitur ei de auro Arabia.* Quo subfulto rationibus testimonio proclive certò erit nec Persidi, nec Chaldeæ, nec Petree, nec Daferta, sed dumtaxat Arabia Felici nobilem ortum, ac Magorum proficationem exhibere.

V.

UTRUM verò Stella, quæ Magos perduxit ad Domini Præsepe, fuerit ulla ex immobilibus locatis in firmamento? nec Angelus lucidum gestans corpus? an quidpiam elementare instat Cometes de novo factum? non est otii nostri ad trutinam revocare; sive enim hec, seu illa opinio vera sit, perinde est, nec ullo modo ener- vatur auctoritas Sacrae Historiæ, cum eque probabili fulciantur conjectura. Num verò, quodcumque fuerit illud flammeum Phænomenon, Magos duxerit ab Oriente in Hierosolymam? res est plus longè digna ingeniorum certamine. Ab Oriente in Hierusalem illud viam præcedendo Magis indicasse, & veteribus, & picturis novis roborata communis sententia tenet; cui ne subscribamus, multa, eaque valida aliqui Interpretes erudití suppetunt Documenta. Dicemus ergo Stellam, que in Domini natalitio apparuit, non ab Oriente in Hierosolymam, sed dumtaxat ab Hierosolyma in Bethlehem præcedendo Magos duxisse.

V I.

NON miramur, aliquos Critics laxioris venditare voluisse, in ipsa nativitatis Christi nocte Templum Pacis Romæ subito corruiisse. Eadem nocte Romæ olei fontem manasse, atque torrentis instar se mari iunxisse, & per aliquos dies perdurasse. Eadem die tres apparuisse Soles, qui paulatim in eundem Orbem coiverunt. Ast porrò subit mirari, qui fieri potuerit, ut doctissimus Annalium Ecclesiæ Parens, Vir si quis umquam tuit in Republica literaria oculatissimus, fidenter exaraverit à Nativitate Christi Domini Paganorum Oracula penitus cessavisse. Ostendemus Monumentis Antiquitatibus & Ecclesiasticis, & prophanae hallucinatum fuisse Baronium: cum adhuc post Domini Christi ortum Imperatorum temporibus, potissimum Neronis, Domitiani, Adriani, Severi, Juliani, & aliorum, ut rudes deciperent, sint locuti & Dæmones, & quandoque larvati Sacerdotes.

Disputabuntur

Die 22 Martij anni 1751. Manè hora 8. Vesperè autem 2.

00241045